

Квітка Будяка

Олег Паламарчук

На королівському балі вибирали першу красуню. Стояли рядочком, мов молоденькі берізки, донечки багатих магнатів, на кожній — сукня, обшита золотом-сріблом, кожна чимось виділялася: у тої стан гнучкий, в іншої очі ніжногубі, мов польові волошки, а в цієї личко — хоч воду з нього пий. А як чарівно вони посміхалися! Важко було визначити, котра ж найкраща.

Радилися довго королівські, сановники і оголосили, що вибір впав на молоду королівну. Не треба було надто роздивлятися, щоб зрозуміти: принцеса в усьому поступалася панночкам, вона не вдалася ані поставою, ані вродою. Сановники обрали саме її, щоб прислужитися королю.

Під гарячі оплески і улесливі посмішки вийшла дочка короля на середину залу.

— А зараз, — промовила вона до гостей, — хто подарує мені найгарнішу квітку, того я запрошу до танцю.

Молоді кавалери відразу відправили своїх слуг до садівників міста, а принцеса Аліна чекала на букети, сидючи в розкішному кріслі.

Першим з'явився молодий граф Тадеуш Мазурик. До ніг королівської доньки лягли пахучі білі троянди з крапельками роси на пелюстках. Син графа Г'ютоцького поклав дивовижні оксамитові гладіолуси. А далі з'явилися чарівні жоржини, тендітні лілії...

Перед принцесою вирости гори квітів, а вона все крутила носом:

— Не те, не захоплює!

І тут один небагатий шляхтич Зенон Косинський кинув на ту гору живого різнобарв'я кілька квіток будяка. Королівський зал враз загудів від обурення, кілька молодиків схопило за руки зухвальця, щоб покарати. Однак принцеса їх зупинила.

— Як зрозуміти твій вчинок? — гнівно запитала молодого шляхтича дочка короля.

— Принцесо, квітка будяка — теж квітка, і я гадав, що вона вам сподобається, — спокійно відповів Зенон Косинський.

— Невже ти міг сподіватися, безумний, що серед такої кількості розкішних квітів я виберу твою — дику, колючу, бридку? — допитувалася принцеса Аліна.

— Знаєте, — мовив юнак, — коли я був малий, мати розповідала мені казку...

Зібралися на галявину різні квіти й ну сперечатися, яка серед них найгарніша. Конвалія каже: "Я! Подивіться, понюхайте мої ніжні дзвіночки!" — "Що там дзвіночки! — чмихнула Ромашка. — Гляньте на мою корону!" — "У тебе біла, однотонна, — вступила в суперечку Волошка, — а моя голуба з рожевим відтінком, оксамитна". Лише квітка Будяка стояла осторонь і мовчала. Трапилось так, що на галявині з'явилася Корова. "Добродійко, — звернулись до неї квіти, — розсуди нас: хто тут найкращий?" Корова підійшла до Конвалії, повернула язиком — і проковтнула. Потім Ромашку, Волошку... Дійшла черга аж до Будяка. Сунула Корова язик — покололася. Залишила квітку у спокої.

Коли Корова зникла, Будяк розправив листя, глянув довкола — нікого. "Я, — заявив він гордо, — маю найкращу квітку, коли вона надійно захищена колючою короною".

Молодий шляхтич закінчив розповідь і додав:

— Принцесо, вашу красу також захищає королівська корона. Тому саме вас вибрали першою красунею балу.

Дочка короля посміхнулася:

— Юначе, мені найбільше до вподоби саме твоя квітка!

Принцеса Аліна встала з крісла і підійшла до Зенона Косинського, щоб надати йому високу честь — запросити до танцю.